

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, innvalstelefon
Marte Ruvang Karlsen, 5557 2116

Vår dato
10.11.2016
Dykkar dato

Vår referanse
2016/8904 752
Dykkar referanse

Lindås kommune
Kvernhusmyrane 20
5914 ISDALSTØ

I høve val av medlemar til forliksrådet - Lindås - Meland - Modalen - Forliksråd - 2017 - 2020

Vi viser til at det frå 01.01.2017 trer i kraft ny periode for forliksrådet. I dette høve skulle kommunane velje representantar til eit nytt forliksråd innan 15.oktober 2016. Vi har motteke innberetning frå Meland kommune, men kan ikkje sjå å ha motteke val frå Lindås og Modalen. Vi ber difor om at dykk vel representantar til forliksrådet for 2017-2020 så snart som mogleg slik at vi får oppnemnt disse innan den nye perioden tek til.

Fylkesmannen vil i denne samanheng vise til at det er fleire vilkår som må vere oppfylt for at ein person kan veljast til forliksrådsmedlem.

Fordi forliksrådsmedlemane er dommarar, gjeld domstollova § 53 også for dei. Føresegna set krav om at forliksrådsmedlemane må vere:

- norske statsborgarar, menn eller kvinner
- vederheftige
- ikkje frådømd stemmerett i offentlege høve

I tillegg inneheld domstollova § 56 visse vilkår:

- vedkomande må ha fylt 25 år.
- vedkomande må vere under 70 år ved starten av valperioden, jf. § 70 andre ledd nr. 1.
- vedkomande må vere særskilt eigna til oppgåva og beherske norsk skriftleg og munnleg godt.

Det går også fram at føresegna at personar som ikkje er busett i kommunen kan nekte å ta imot val.

Etter domstollova § 56 første ledd andre punktum gjeld domstollova §§ 71 – 74 tilsvarande for forliksrådsmedlemane. Det medfører at dei som er utestengde frå val som lekdommarar heller ikkje kan veljast som forliksrådsmedlemar. Føresegnene i domstollova § 71 oppgjev kven som er utestengde på grunn av stilling, medan § 72 oppgjev kven som er utestengde på grunn av vandel.

Etter domstollova § 73 er det kommunen som skal kontrollere at ingen vert valde i strid med

§§ 70-72. I praksis vil den nødvendige informasjonen måtte innhentast dels gjennom kontakt med den enkelte kandidat og dels ved førespurnad til strafferegisteret eller politiet. Ved førespurnader om vandel bør kommunen leggje vekt på at det ikkje skal innhentast meir informasjon enn det som er nødvendig for å avklare om personen er valbar etter § 72.

Etter domstollova § 74 kan ein person krevje seg fritaken frå val dersom helsetilstanden eller andre særlege grunnar tilseier det, eller vedkomande har vore medlem av forliksrådet i to periodar tidlegare.

Det er elles ingen formelle grenser for kven som kan veljast som forliksrådsmedlem. Juristar kan veljast utover dei unntaka som følgjer av § 71. Tilsette ved kommuneadministrasjonen som ikkje tek direkte del i førebuingane eller gjennomføringa av valet kan også veljast.

Forliksråda har ei viktig og krevjande oppgåve. For at dei skal kunne løyse oppgåva, er det derfor viktig at det vert valt personar som på alle måtar er skikka til å inneha vervet. Kommunen bør oppmode dei valte til å delta på kurs som vert arrangert for forliksrådsmedlemar. Dette vil gjere dei i betre stand til å ivareta oppgåvene til forliksrådet på ein god måte. Slike kurs vert årleg arrangert av Samarbeidsutvalet for forliksråd og namsmenn.

For gjennomføringa av valet gjeld kommunelova kapittel 6 med dei avvik som følgjer av domstollova § 57 og 27.

Etter § 57 tredje ledd skal rekkjefølgja ved fleirtalsval både for medlemane og for varamedlemane avgjerast ut frå stemmetala, eller ved loddtrekning når stemmetallet står likt, med mindre kommunestyret einstemmig fastset rekkefølgja. I gjeldande tilfelle er det snakk om eit felles forliksråd for Lindås, Meland, og Modalen. Vi ber om at kommunane saman blir einige om rekkefølgja for medlemane.

Vidare går følgjande fram av fjerde ledd:

Dersom det ved forholdvalg er nødvendig for å oppfylle kravet i § 27 om at det blant medlemmene skal være både kvinner og menn, og opprykk etter kommuneloven § 37 nr. 3 innen den enkelte liste er utelukket, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn rykke opp på den listen som har fått færrest stemmer. Det samme gjelder dersom det er nødvendig for å oppfylle kravet om at det også blant varamedlemmene skal være både kvinner og menn. Dersom det har vært opprykk etter første punktum på den listen som har fått færrest stemmer, skjer opprykket for varamedlemmene på den listen som har fått nest færrest stemmer. Ved stemmelikhet avgjøres det ved loddtrekning på hvilken liste opprykk skal skje.

Valet skal meldast inn til Fylkesmannen i tråd med domstollova § 58. Dersom Fylkesmannen finn at valet er lovleg, vil vi oppnemne dei valte etter den rekkjefølgja som er fastsett ved valet. I motsett fall kan vi krevje at det vert gjort eit nytt val.

Ut frå dei nemnte vilkåra ber vi om at desse opplysingane følgjer med meldinga om val:

- medlemane sin fødselsdato
- medlemane si stilling
- stadfesting på at kommunen har kontrollert at ingen av medlemane er valt i strid med §§ 53,

56, og 71-74
- vedtaket frå kommunestyret og saksframstillinga

Med helsing

Hilde Rasmussen Nilsen
seniorrådgjevar

Marte Ruvang Karlsen
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.